U 5/2017 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (uusiutuvan energian direktiivi);

Liittymäkohtia maankäyttö, maankäytön muutos ja metsätalous (LULUCF) asetusehdotukseen (U 53/2016 vp)

Maa- ja metsätalousvaliokunta 7.3.2017

Asiantuntijakuuleminen: Heikki Granholm

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

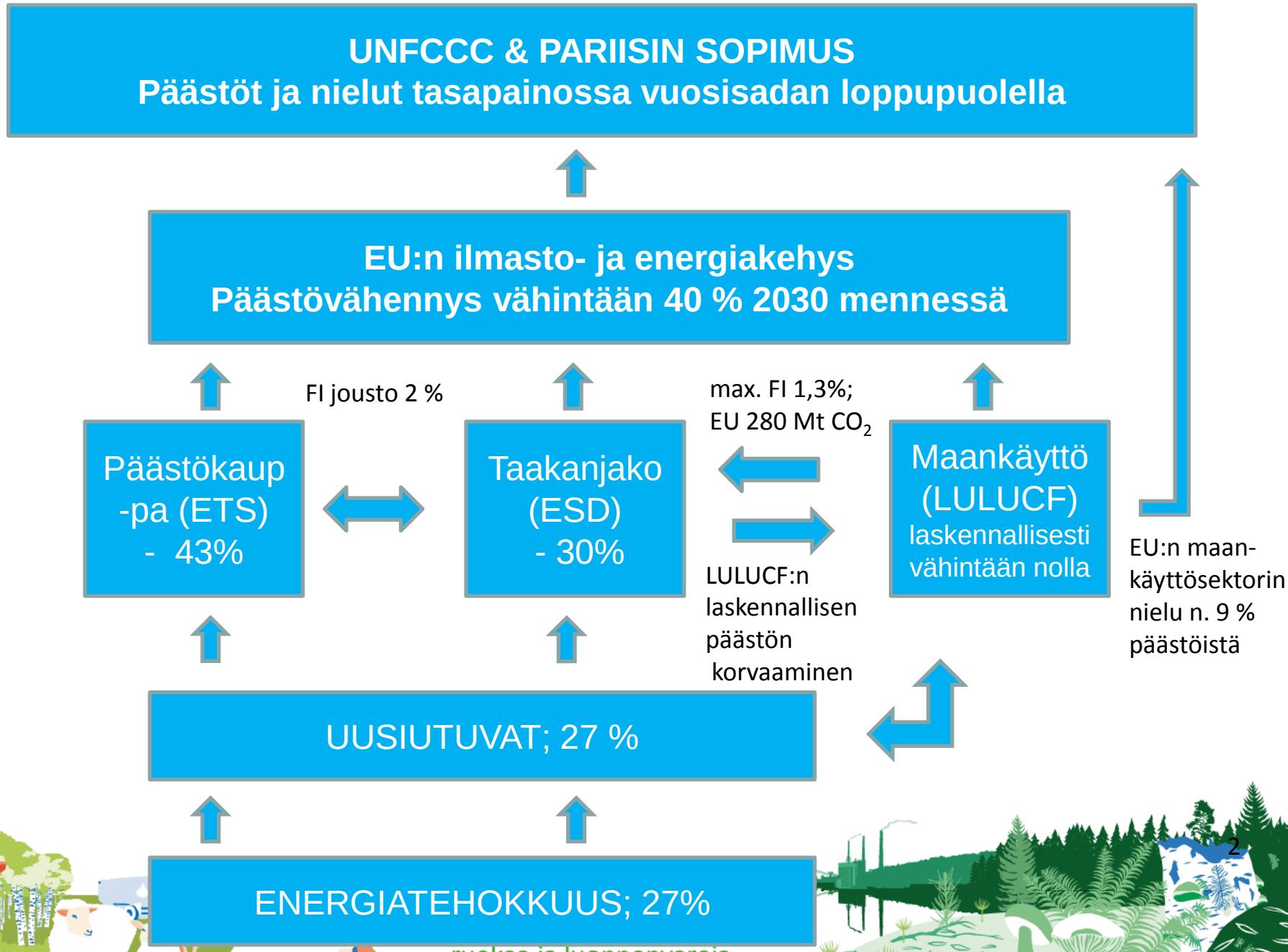
UNFCCC & PARIISIN SOPIMUS
Päästöt ja nielut tasapainossa vuosisadan loppupuolella
EU:n ilmasto- ja energiakehys
Päästövähennys vähintään 40 % 2030 mennessä
FI jousto 2 %
max. FI 1,3%;
EU 280 Mt CO_2
Päästökaup
-pa (ETS)
- 43%
Taakanjako
(ESD)
- 30%
Maankäyttö
(LULUCF)
laskennallisesti
vähintään nolla
LULUCF:n
laskennallisen
päästön
korvaaminen
EU:n maan-
käyttösektorin
nielu n. 9 %
päästöistä
UUSIUTUVAT; 27 %
ENERGIATEHOKKUUS; 27%
ruokaa ja luonnonvaroja

Komission taakanjakoehdotus ja joustot

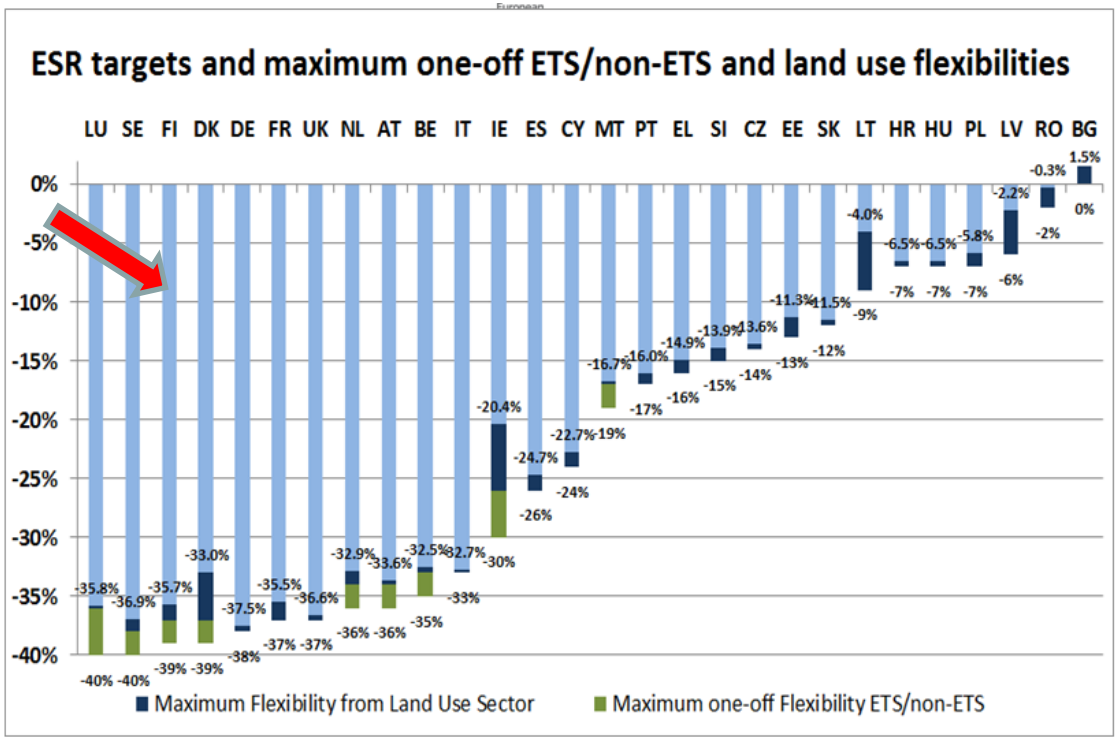

- Suomen taakanjakosektorin päästövähennystavoite – 39 %
- Kaksi uutta joustoa:
  - kertasiirto päästökaupasta (2 %)
  - LULUCF-jousto (enintään 1,3 %, tai 4,5 Mt)

  = 35,7 % (jos kaikki joustot käytössä)

Lähde: DG Clima

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

Komission arvio LULUCF-sektorin kehityksestä 2050 mennessä

Figure 19: EU28 emissions/removals in the LULUCF sector in Mt CO_2 eq. until 2050[8]

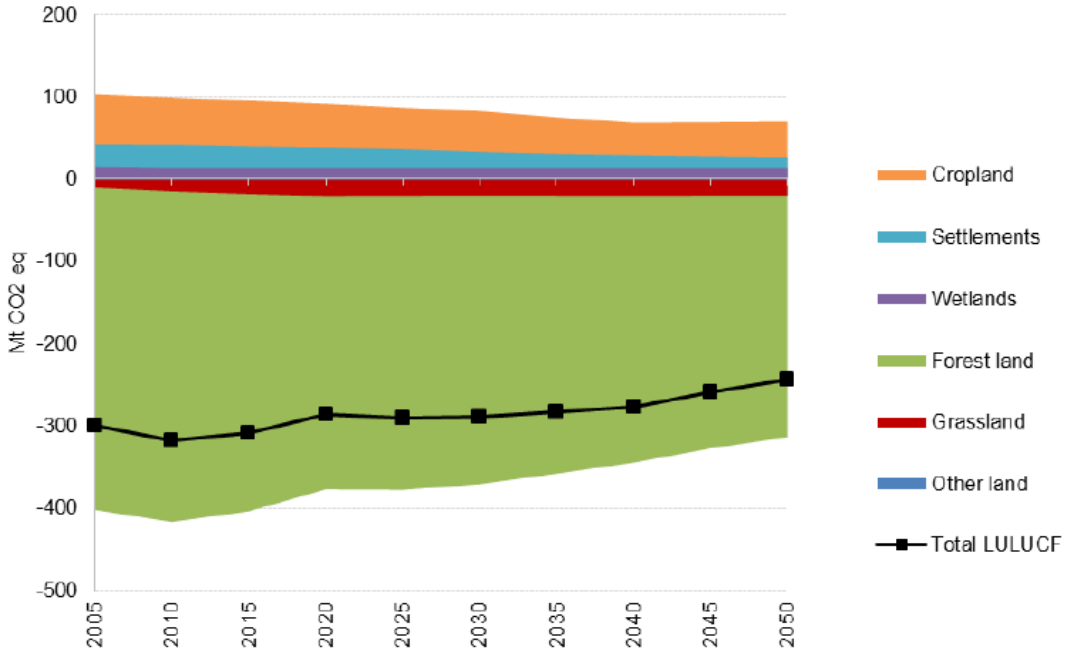

Source: GLOBIOM-G4M

Lähde: EU Reference Scenario 2016
Energy, transport and GHG emissions - Trends to 2050

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

Erot komission ja jäsenmaiden arvioissa

AT metsittäminen

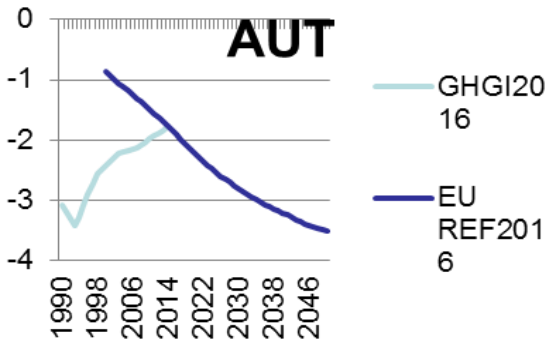

DE metsäkato

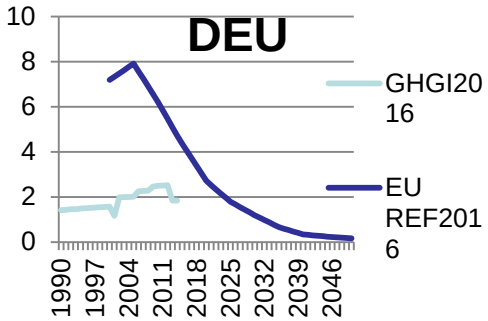

UK:n metsämaa

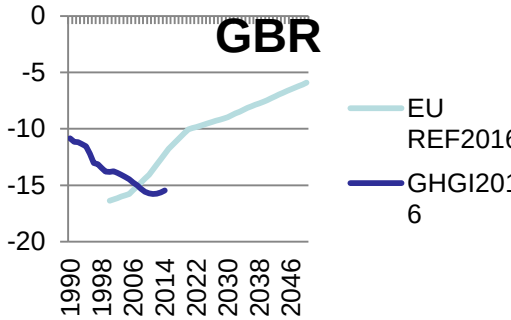

FR viljelymaat

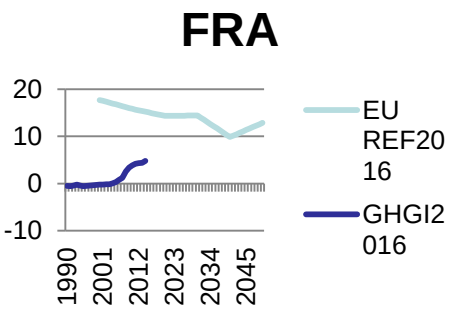

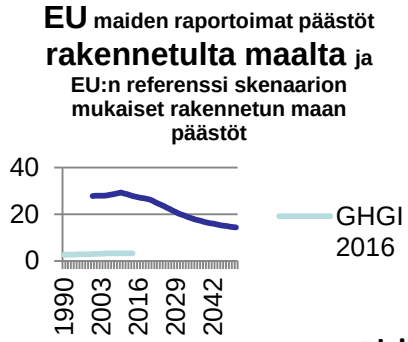

Lähde: LUKE 2017

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

Erot komission ja Suomen LUKE arvioissa

Metsitys ja metsäkato
Luken ja komission ennusteen ero

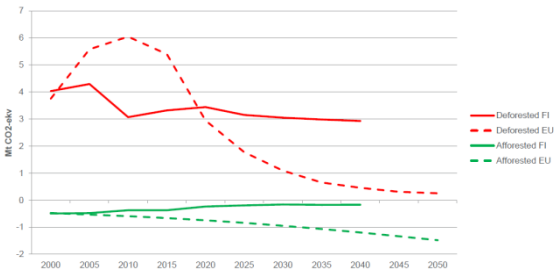

Metsämaan khk-tase 1990-2014 ja kolme FI kehitysskenaariota 2015-2044 sekä EU:n skenaario

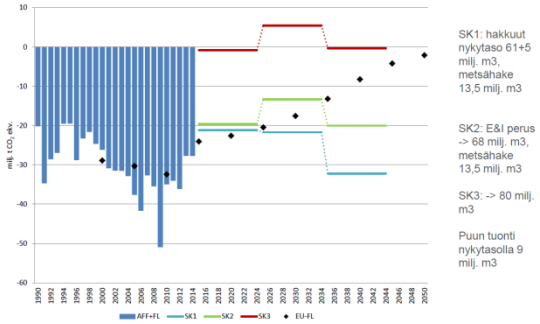

Lähde: LUKE 2016

- Komissio arvioi Suomen saavan jopa -4,8 Mt CO2 laskennallista nielua (ylittävän LULUCF laskennallisen tavoitteen) -> vastaa LULUCF joustoa taakanjakopuolelle

- Suomen /LUKE arvio +12 Mt CO2 laskennallista päästöä (ei saavuta LULUCF laskennallista tavoitetta -> jouduttaisiin hankkimaan muilta mailta LULUCF yksiköitä tai siirtämään taakanjakopuolelta

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

Ehdotuksen keskeiset kysymykset

- LULUCF -tavoite
- Maatalousmaan / ruohikkomaan vertailujakso; 2005-2007, myöhempi / aikaisempi
- Metsittämisen aikajänne (20 v. vs. 30-50 v.)
- **Metsäartiklat (8 ja 9)**
- Delegoidut / toimeenpanon säädökset
- Joustavuus LULUCF:n sisällä ja ESR:n välillä

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

Suomen tavoitteet

- **Valtioneuvoston** kirjelmä eduskunnalle **U 53/2016 vp**
  https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sivut/U_53+2016.aspx
- **Energia- ja ilmastostrategia (11/2016): ”**vaikutetaan aktiivisesti EU:n maankäyttösektoria koskevaan asetusehdotukseen ja sen laskentasääntöihin siten, että:

  (i) metsien lisääntyvä, kestävä ja monipuolinen käyttö on mahdollista,
  (ii) laskentasäännöt heijastelisivat todellisia nieluja ja päästöjä ja että
  (iii) myös metsistä syntyviä nieluyksiköitä voitaisiin käyttää rajoitetusti taakanjakosektorin velvoitteen saavuttamiseen kaudella 2021 – 2030”

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

Suomen keskeiset muutosehdotukset

- Metsänhoidon vertailutason laskemisen kriteerit ja prosessi
  - Noudatetaan Kioton pöytäkirjan ja REDD+ menettelyjä
  - Vertailutason tulee olla kansallisesti asettavissa
  - Vertailutason tulee sallia uusimmat metsä- yms. politiikkojen sisällyttäminen (kansallinen metsästrategia ja kansallinen energia- ja ilmastostrategia); ei sidota aikaisempaa metsien käytön asteeseen
  - Vertailutason laskenta tulee tehdä läpinäkyvästi
  - Kansalliset asiantuntijat keskeisiä vertailutasojen arvioinnissa
- Puutuotteiden (HWP) laskenta kannustavammaksi -> oma kategoria
- Metsien kattoluvulle (perusvuoden 1990 päästöihin suhteutettuna) ei perustetta LULUCF –sektorin sisällä
- Metsämaan ja HWP nieluyksiköt tulee myös voida hyödyntämään rajoitettuna joustona taakanjakopuolelle (EU max 280 Mt CO2)

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

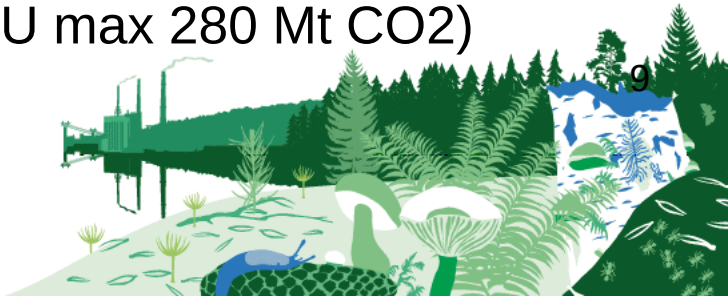

Metsien vertailutason asettaminen keskeistä; esimerkki

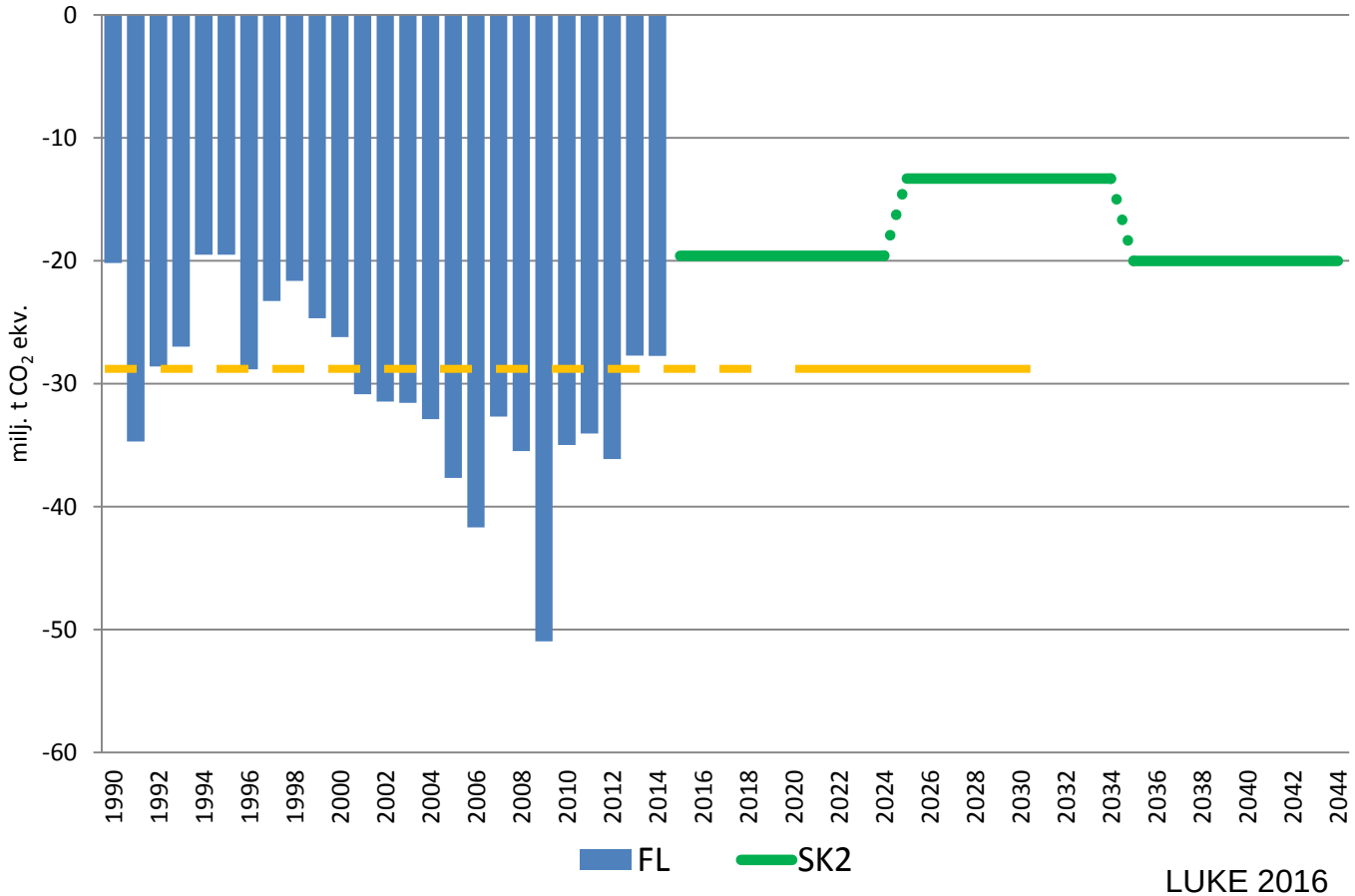

KMS ja E&I strategian mukainen metsien nettonielu; hakkuut n. 80 mill. m3

Esimerkki: kauden 1990 – 2009 mukainen metsien keski-määräinen nettonielu

LUKE 2016

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

Suomen hiilinielut ihmistoiminnan tulosta

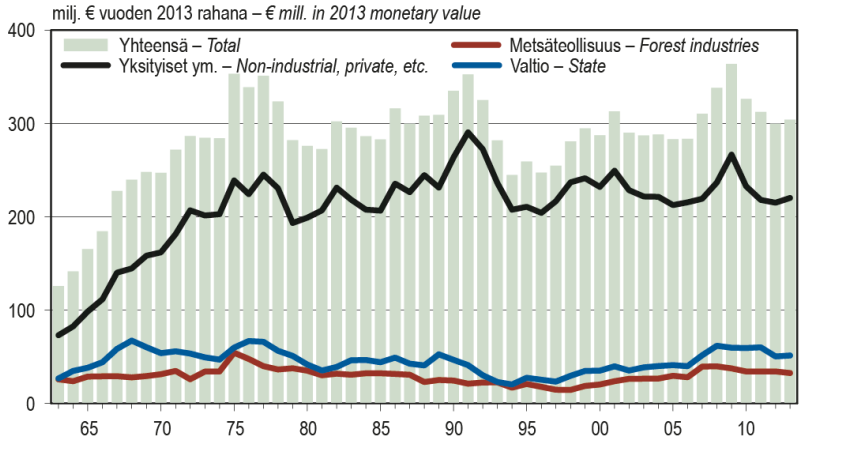

Rahanarvot on muunnettu tukkuhintaindeksillä (1949=100). – *Monetary values are deflated using wholesale price index (1949=100).*
Vuodesta 2008 lähtien kokonaiskustannukset sisältävät myös kasvatushakkuiden ennakkoraivauksen kustannukset.
Since 2008, the total costs also include the costs for initial clearings of intermediate felling areas.
Lähde: SVT: Metsäntutkimuslaitos, metsätilastollinen tietopalvelu – *Source: OSF: Finnish Forest Research Institute*

Metsänhoito- ja metsänparannustöiden kokonaiskustannukset 1963–2013
Total costs of silvicultural and forest improvement work, 1963–2013

Metsätilastollinen vuosikirja 2014

Yksityiset metsänomistajat, yritykset ja valtio investoineet metsänhoitoon n. 8 miljardia € vuoden 1990 jälkeen

Suomen metsien kasvu ylittää poistuman eli hiilivarasto kasvaa

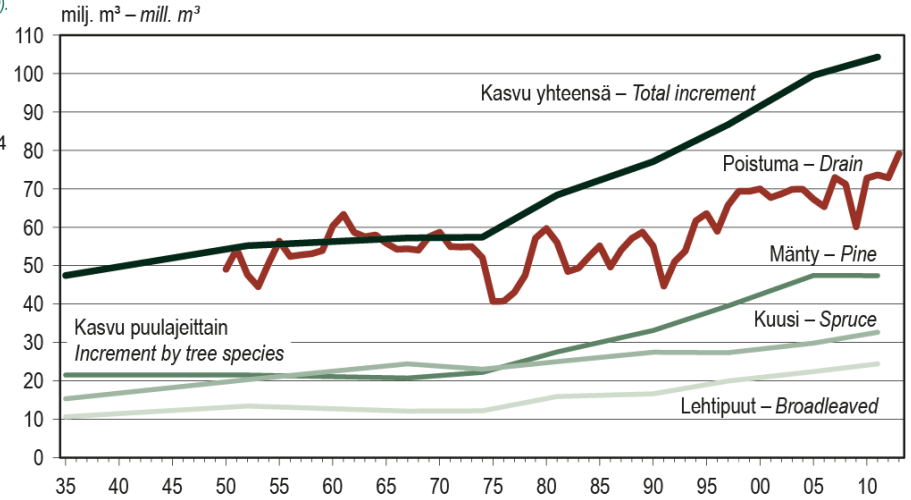

Lähde: Metsäntutkimuslaitos – *Source: Finnish Forest Research Institute*

Puuston kasvu ja poistuma
Annual increment of growing stock and drain

Metsätilastollinen vuosikirja 2014

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

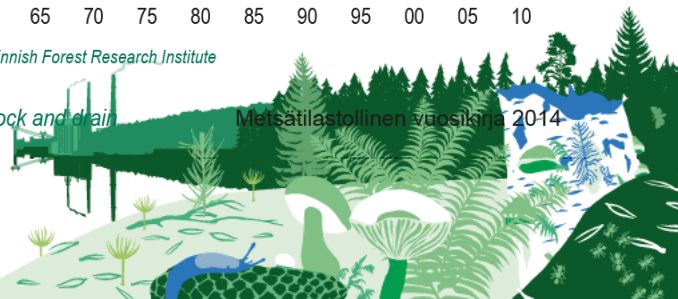

Metsien ilmastokestävyys keskustelu

- Uusiutuvan energia tavoitteet ja kestävyys vs. LULUCF?
- Onko biomassa ”hiilineutraalia”? -> Kyllä! Metsien hiilitase lasketaan LULUCF sektorilla, ei kaksoislaskentaa
- Onko biomassa kestävää? -> Kyllä! Komission direktiiviehdotus uusiutuvan energian osalta, kestävä metsätalous, yms. Komission LULUCF ehdotuksen epäjohdonmukaisuus. FI ehdotus tarjoaa hyvän mahdollisuuden sovittaa yhteen metsä-, energia-, BD- ja biotalousnäkökulmat
- Onko biomassan lisääntyvä käyttö järkevää ilmastopolitiikkaa? -> Kyllä! Väliaikaisesti alhaisempi ”nielu” ei ole ”päästö” -> Hiilivarasto kasvaa
- Kuinka toteutetaan Pariisin sopimusta? -> Tavoitteena nielujen ja päästöjen tasapaino 2050 alkaen. -> Biotalous; **Korvataan uusiutumattomia materiaaleja ja fossiilista energiaa**, ylläpidetään hiilensitomista ja vahvistetaan hiilivarastoja

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

Ehdotuksen jatkokäsittely

- Neuvoston ympäristötyöryhmä -> neuvosto (yleiskäsitys kesäkuu)
- Parlamenttikäsittely
- Bilateraalit komission kanssa: sisältö, luvut ja mallit
- LULUCF- asiantuntijoiden epäviralliset työpajat yms.
- Vuoropuhelu jäsenmaiden kesken
- Eurooppa Neuvosto (?)
- Viestintä/vuoropuhelu Suomessa ja Brysselissä
- Muut tapahtumat

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

